

Posudek diplomní práce Moniky Juřicové: „Kdo byl autentický Ježíš Kristus?“

Diplomová práce Moniky Juřicové je na pomezí theologie a filosofie a úspěšně udržuje vztah k oběma úhlům vidění zkoumané problematiky. Svědčí o tom již začátek její práce, který je příznačně věnován rozboru pojmu autenticita. Zároveň s tím věnuje pozornost rozumovému výkladu problému a postihuje i nedostatečnost takového přístupu. Nabízí přehled pramenů a základní představy o Ježíšovi v nich prezentované.

Svůj další diskurz začíná příznačně rozbohem teorií, které na postižení autentického Ježíše rezignovaly. První je osvícenectví, u něhož si netradičně všimá nikoli jeho sklonu k ateismu, ale schopnosti klást náboženské otázky nově. Na druhém místě se pak zabývá rozbohem názorů Bultmanna a jeho žáků. Ukazuje, jak byl postupně překonáván skepticismus v otázce možnosti postihnout i bultmanovsky řečeno že Ježíš a ne jen co a jak Ježíš.

Tento úvod jí přivádí k otázce recepce historických pramenů. Ukazuje na hlavní metodologické obtíže, které při jejich studiu vznikají, a na spory, jež se kolem jejich historické hodnoty vedou. Dále se dostává k problému kritérií jak pozitivních, tak interpretativních. Ukazuje, jak složitými cestami bádání o Ježíši jde. Zejména je zde třeba ocenit pečlivou práci autorky, která se snaží neopomenout nic, co je při zkoumání autenticity důležité.

Podstatná část druhé kapitoly je věnována tzv. Ježíši filosofů. Sama autorka je k této části práce značně kritická, protože si uvědomuje bezbřehost problémů a obtížnost nalezení jednotícího kritéria. Nalézá ho v rozbořích opřených o K. Bartha. Já vidím problematičnost této části zejména v tom, že o části myslitelů píše jen zprostředkovaně, tzv. z druhé ruky, neboli musí brát za bernou minci to, co o nich soudí právě Barth. Dalo by se proto říci, že tyto části jsou spíše podkladem pro rozbor myšlenek K.Bartha. V dalším úseku sice čerpá z pramenů, jak o tom svědčí citace, ale díla v seznamu použité literatury neuvádí – to se týká Machovce a Masaryka. Určitou výjimkou je zde rozbor představ K.Jasperse, který autorka opírá o širokou vlastní četbu a je zdařilý.

Těžiště práce je zjevně v její závěrečné části, věnované filosofickému obrazu Ježíše u Franze Brentana. Velmi důležité je, že autorka pracuje s původním Brentanovým textem z roku 1922 „Die Lehre Jesu und ihre bleibende Bedeutung“. To jí umožňuje všimnout si mnoha aspektů Brentanova pohledu na Ježíše a zejména interpretovat pozoruhodný Brentanův kritický komentář k Pascalovým argumentům na podporu křesťanství, který je historicky velmi cenný a má svou hodnotu i dnes.

Diplomovou práci považuji za úspěšnou jak po obsahové, tak po formální stránce a navrhuji klasifikovat ji stupněm v ý b o r n ě. Pro rozpravu při obhajobě navrhuji téma specifik českých pohledů na Ježíše u Masaryka a M.Machovce.

29.4.2007

.....
Dr.Miloslava Blažková, CSc.